

ANNEX 1

uitspraak

RECHTBANK 'S-GRAVENHAGE

Sector Bestuursrecht
Vreemdelingenkamer, meervoudig
Nevenzittingsplaats Rotterdam

Reg.nr : AWB 11/31019
V-nummer: 275.812.4753

Inzake: [REDACTED], eiser,
gemachtigde mr. P.J. Schüller, advocaat te Amsterdam,

tegen: **de Minister voor Immigratie en Asiel**, verweerder,
gemachtigden mr. G.M.H. Hoogvliet en mr. D. Kuiper.

I Procesverloop

- 1 Eiser is geboren op [REDACTED] en bezit de Congolese nationaliteit.
- 2 Op 26 september 2011 heeft eiser beroep ingesteld tegen een maatregel op grond van artikel 59 van de Vreemdelingenwet 2000 (Vw 2000).
- 3 De openbare behandeling van het beroep heeft plaatsgevonden op 5 oktober 2011. Eiser is ter zitting verschenen, bij zijn gemachtigde en prof. dr. mr. G.K. Sluiter. Verweerder heeft zich laten vertegenwoordigen door mr. T. Nauta.
- 4 Bij faxbericht van 12 oktober 2011 heeft de rechtbank het onderzoek heropend en partijen verzocht om nadere stukken. Bij brief van 14 oktober 2011 is de zaak verwezen naar de meervoudige kamer van deze rechtbank. Bij faxberichten van 18 en 19 oktober 2011 heeft verweerder nadere inlichtingen verstrekt. Bij faxbericht van 18 oktober 2011 heeft eiser nadere stukken ingediend.
- 5 De nadere zitting bij de meervoudige kamer heeft plaatsgevonden op 20 oktober 2011. Eiser is ter zitting verschenen, bij zijn gemachtigde en prof. dr. mr. G.K. Sluiter. Verweerder heeft zich laten vertegenwoordigen door zijn gemachtigden.

II Overwegingen

Wettelijk kader

1.1 Ingevolge artikel 68, eerste lid, van het Statuut van Rome inzake het Internationaal Strafhof (het Statuut) treft het Internationaal Strafhof (het ICC) passende maatregelen ter bescherming van de veiligheid, het lichamelijk en geestelijk welzijn, de waardigheid en de persoonlijke levenssfeer van slachtoffers en getuigen. Daarbij neemt het ICC alle relevante factoren in aanmerking, met inbegrip van leeftijd, geslacht zoals gedefinieerd in artikel 7, derde lid, en gezondheid, en de aard van het misdrijf, in het bijzonder doch daartoe niet beperkt, wanneer het misdrijf seksueel geweld of seksistisch geweld of geweld tegen kinderen betreft. De Aanklager treft dergelijke maatregelen in het bijzonder tijdens het onderzoek en de vervolging van dergelijke misdrijven. De maatregelen mogen geen afbreuk

doen aan of in strijd zijn met de rechten van de beschuldigde en een eerlijke en onpartijdige terechtzitting.

1.2 Ingevolge artikel 93, zevende lid, van het Statuut

a. Is het ICC bevoegd de tijdelijke overbrenging te verzoeken voor identificatiedoeleinden of ter verkrijging van getuigenverklaringen of andere rechtshulp van een persoon die in hechtenis verkeert. De persoon kan worden overgebracht indien aan de volgende voorwaarden is voldaan:

i. de persoon geeft vrijelijk zijn toestemming voor de overbrenging na omtrent de gevolgen daarvan behoorlijk te zijn ingelicht; en

ii. de aangezochte Staat stemt in met de overbrenging, onder de voorwaarden die die Staat en het ICC overeen kunnen komen.

b. blijft de persoon die wordt overgebracht in hechtenis. Wanneer het doel van de overbrenging is vervuld, zendt het ICC de persoon onverwijld terug naar de aangezochte Staat.

1.3 In artikel 192 van de zogenoemde "Rules of Procedure and Evidence" (Rules) voor de toepasbaarheid van het Statuut staat het volgende vermeld:

"1. Transfer of a person in custody to the Court in accordance with article 93, paragraph 7, shall be arranged by the national authorities concerned in liaison with the Registrar and the authorities of the host State.

2. The Registrar shall ensure the proper conduct of the transfer, including the supervision of the person while in the custody of the Court.

3. The person in custody before the Court shall have the right to raise matters concerning the conditions of his or her detention with the relevant Chamber.

4. In accordance with article 93, paragraph 7 (b), when the purposes of the transfer have been fulfilled, the Registrar shall arrange for the return of the person in custody to the requested State."

1.4 Ingevolge artikel 8:71, van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) wordt, voor zover uitsluitend een vordering bij de burgerlijke rechter kan worden ingesteld, dit in de uitspraak vermeld.

1.5 Ingevolge artikel 59, eerste lid, aanhef en onder a, van de Vw 2000 kan, voor zover thans van belang, indien het belang van de openbare orde zulks vordert, met het oog op de uitzetting, de vreemdeling die geen rechtmatig verblijf heeft, in bewaring worden gesteld

1.6 Ingevolge artikel 93, eerste lid, van de Vw 2000 wordt, voor zover thans van belang, een ingevolge hoofdstuk 5 van deze wet genomen maatregel strekkende tot vrijheidsbeperking of vrijheidsontneming voor de toepassing van artikel 8:1, eerste lid, van de Awb gelijkgesteld met een besluit.

Ingevolge het tweede lid van dit artikel is artikel 7:1 van de Awb niet van toepassing.

Feiten en omstandigheden die als vaststaand worden aangenomen

2.1 Eiser is op grond van artikel 93, zevende lid, van het Statuut vanuit een gevangenis in de Democratische Republiek Congo (DRC) overgebracht naar het ICC om als getuige te worden gehoord in de zaak van de "Aanklager tegen Thomas Lubanga Dyilo" (de Lubanga-zaak).

2.2 Nadat eiser zijn getuigenverklaring had afgelegd, is het ICC op grond van artikel 68 van het Statuut verzocht om passende maatregelen te nemen om de veiligheid van eiser te beschermen.

2.3 Bij uitspraak van 5 augustus 2011 (No: ICC-01/04-01/06) heeft de *Trial Chamber I* van het ICC op dit verzoek beslist. In deze uitspraak staat, voor zover thans van belang, het volgende:

"(...) The limit of the Court's responsibility under Article 21(3) (in this context) is to ensure that defence Witness 19 is provided with a real –as opposed to a merely theoretical- opportunity to make his request for asylum to the Dutch government before he is returned to the DRC. (...)"

"(...) The asylum application is directed at the Dutch authorities and it is for them to decide whether it is necessary to intervene in order to take control of the witness until such time as the application and any appellate phase in those proceedings are determined. The Chamber therefore orders the Registry, in consultation with the Dutch authorities, to file a report on the procedure that needs to be followed in order for the Host State to be able to discharge its international obligations pursuant to this asylum request before defence Witness 19 is returned to the DRC (unless the request is granted). (...)"

"(...) The Chamber stresses that if the Dutch Government considers that the applicant has presented a sufficiently meritorious asylum application to justify deferring his departure from the Netherlands, the Court will necessarily hand over the custody of defence Witness 19 immediately to the Dutch authorities, particularly given the ICC will have no continuing power to detain him. (...)"

2.4 In de daaropvolgende uitspraak van *Trial Chamber I* van het ICC, van 15 augustus 2011 (No: ICC-01/04-01/06) staat, voor zover thans van belang, het volgende:

"(...) As set out by the Chamber, it is for the Dutch authorities to decide whether, according to its national and international obligations, it will take control of the witness until such time as the asylum application and any appellate phase in those proceedings are determined. The Host State is urged to consider without delay whether it intends to defer defence Witness 19's departure from the Netherlands. The Registry is to consult with the Dutch authorities on the transfer of the witness into the "control" of the Netherlands if the Host State intends to defer his departure pending its decision on the asylum application. (...)"

2.5 In de uitspraak van *Trial Chamber I* van het ICC, van 1 september 2011 (No: ICC-01/04-01/06) ten slotte, staat, voor zover thans van belang, het volgende:

"(...) As the Host State has now informed the Chamber that it does not intend to defer the transfer of defence Witness 19 back to the DRC and it has declined to consult with Registry on the transfer of custody to the Host State, the Request for reconsideration of the Chamber's Implementation Order is moot. (...)"

2.6 In de notitie van de griffie van het ICC van 19 oktober 2011, die door verweerder bij brief van dezelfde datum is overgelegd, staat, voor zover thans van belang, het volgende:

"(...) On the specific matter of the detained witnesses, the Registrar hereby confirms the position that the four detained witnesses, one attached to the case The prosecutor vs. Thomas Lubanga Dyilo (ICC-01/04-01/06), and the remaining three attached to the case The Prosecutor vs. Germain Katanga and Mathieu Ngudjolo Chui (ICC-01/04-01/07), are currently detained under the exclusive authority of the Democratic Republic of the Congo ("DRC") following the requests of both Trial Chamber I and Trial Chamber II, respectively, to facilitate their viva voce testimonies at the seat of the Court, pursuant to Article 93(7) of the Rome Statute. These persons are currently detained under the custody of the Court, pursuant to Rule 192(2) of the Rules of Procedure and Evidence of the Court and to an agreement between the Congolese authorities and the Court. (...)"

"(...) For its part, Trial Chamber I has ordered the Registry to also consult with the Dutch authorities on the transfer of the witness into the control of the Host State pending its decision on the asylum application. With this background into consideration, the Registrar further confirms that the ICC judges have, at no stage, issued any decision requesting the Host State to assume the custody of the four detained witnesses. The Registrar further confirms that, to date, the ICC has not made any request to the relevant Dutch authorities to assist with the transportation of the detained witnesses to a location of departure for the purposes of returning the four detained witnesses to the Democratic Republic of the Congo. (...)"

2.7 Eiser is gedetineerd in de "United Nations Detention Unit" te Scheveningen.

De rechtbank oordeelt als volgt.

3.1 In de eerste plaats is in geschil of de rechtbank bevoegd is van het beroep kennis te nemen.

3.2 De rechtbank is slechts bevoegd om kennis te nemen van de in artikel 93, eerste lid, van Vw 2000 genoemde gevallen. Niet in geschil is dat aan eiser geen maatregel als bedoeld in artikel 59 van de Vw 2000 is opgelegd.

3.3.1 In geschil is of eisers detentie gelijk is te stellen aan een vrijheidsontnemende maatregel als bedoeld in artikel 59 van de Vw 2000.

3.3.2 Eiser stelt - kort samengevat - het volgende. Het ICC heeft geoordeeld dat eiser toegang moet krijgen tot de Nederlandse asielprocedure en het ICC heeft aangegeven dat eiser aan de Nederlandse autoriteiten moet worden overgedragen hangende zijn asielprocedure. De Nederlandse autoriteiten hebben het ICC verzocht eiser in detentie te houden, hangende de asielprocedure, zodat hij feitelijk gedetineerd is op last van de Nederlandse Staat, aldus eiser. Eiser stelt dat uit de omstandigheid dat hij in afwachting van de behandeling van zijn asielaanvraag gedetineerd is, kan worden afgeleid dat aan hem feitelijk een vrijheidsontnemende maatregel als bedoeld in artikel 59 van de Vw 2000 is opgelegd.

3.3.3 Blijkens de hierboven aangehaalde passages uit de uitspraken van *Trial Chamber I* is de griffie van het ICC door *Trial Chamber I* verzocht om met de Nederlandse autoriteiten in overleg te treden over de overdracht van eiser. Niet in geschil is dat de Nederlandse autoriteiten hebben geweigerd mee te werken aan een dergelijke overdracht. Voorts is niet gebleken dat het ICC de Nederlandse Staat eenzijdig kan verplichten aan deze overdracht

mee te werken. Dat de Nederlandse Staat zich bereid heeft verklaard te bezien of eiser in aanmerking komt voor bescherming en het ICC heeft verzocht eisers detentie voort te zetten, maakt niet dat eisers detentie thans op gezag en/of onder beheer van de Nederlandse autoriteiten plaatsvindt. Immers uit de notitie van de griffie van het ICC van 19 oktober 2011 blijkt onmiskenbaar dat eiser zich nog altijd op grond van artikel 192, tweede lid, van de Rules onder beheer van het ICC bevindt. Anders dan eiser ziet de rechtbank geen aanleiding om te twijfelen aan de juistheid van de inhoud van die brief of om aan te nemen dat deze brief tot stand is gekomen onder ongeoorloofde druk van de Nederlandse Staat. De rechtbank ziet dan ook geen aanleiding om het onderzoek te heropenen teneinde getuigen te horen dan wel verweerder op te dragen hieromtrent nadere informatie te verstekken.

3.3.4 Op grond van het voorgaande is de rechtbank van oordeel dat eisers detentie niet gelijk is te stellen aan een vrijheidsontnemende maatregel als bedoeld in artikel 59 van de Vw 2000.

3.4 Gelet op het voorgaande, verklaart de rechtbank zich onbevoegd om van het door eiser op 26 september 2011 ingediende beroep en het hierin neergelegde verzoek om schadevergoeding kennis te nemen.

3.5 De rechtbank ziet geen aanleiding om een vermelding als bedoeld in artikel 8:71, van de Awb in de uitspraak op te nemen. Nu eiser onder beheer van het ICC valt, kan hij zich in ieder geval wenden tot het ICC. Reeds hierom kan niet worden geoordeeld dat eisers vordering uitsluitend bij de burgerlijke rechter – zo deze al bevoegd zou zijn – kan worden ingesteld.

3.6 De rechtbank ziet geen aanleiding voor een proceskostenveroordeling.

AWB 11/31019

6

III Beslissing

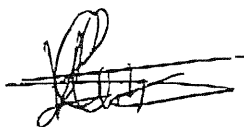
De rechtbank,

recht doende:

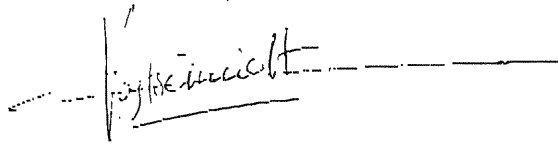
verklaart zich onbevoegd om kennis te nemen van het beroepschrift van 26 september 2011 en het hierin neergelegde verzoek om schadevergoeding.

Aldus gedaan door mr. C. Vogtschmidt, voorzitter, en mr. J. de Gans en mr. E.A. Poppe-Gielesen, leden, in tegenwoordigheid van mr. C.L. Heins, griffier.

De griffier,

De voorzitter,

Uitgesproken in het openbaar op 27 oktober 2011.

Rechtsmiddel

Krachtens artikel 95 van de Vw 2000 staat tegen deze uitspraak hoger beroep open. Ingevolge artikel 84, aanhef en onder d, van de Vw 2000 staat geen afzonderlijk hoger beroep open tegen de beslissing op het verzoek om schadevergoeding. De termijn voor het indienen van een beroepschrift is één week na verzending van de uitspraak. Bij het beroepschrift dient een kopie van deze uitspraak te worden overgelegd. Het beroepschrift dient een of meer grieven tegen de uitspraak van de rechtbank te bevatten en moet geadresseerd worden aan de Raad van State, Afdeling bestuursrechtspraak, Hoger beroep vreemdelingen-zaken, Postbus 20019, 2500 EA Den Haag. Voor informatie over de wijze van indienen van het hoger beroep kunt u www.raadvanstate.nl raadplegen.

Afschrift verzonden op: 28 OKT 2011

VOOR COPIE CONFORM
De griffier van de
rechtbank
te 's-Gravenhage

wnd